

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

Competința judecătorului de pace cu privire la cererile accesorii, de d. Nic. M. Părvulescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de casație, secțiunii-unite : E. Crețulescu cu L-t Col. Al. Ștefănescu-Crețulescu (Legea numelui).

Idem, s. II : D. A. Sturdza cu Lucreția Toigtsberg și alții, *Creditul rural și Ieschek & C-ie* (Neexistența tabloului de ordinea creditorilor în materie de urmărire imobiliară).

Idem și Curtea de apel București, s. II : Gr. V. Georgescu cu G. Dobricianu, cu o Adnotație de d-l Gr. V. Maniu.

Tribunalul județului Covurului, s. I : Dumitru Stamatiade cu judecătorul sindic al falimentului Pardovitz.

Competința judecătorului de pace cu privire la cererile accesorii

În actuala lege de organizare a judecătoriilor de ocol, în afară de dispozițiunile articolului 58, care determină competența acestora, cu privire la cererile reconvenționale, nu găsim nici un alt text de lege, care să vorbească ce-va, asupra competenței lor, cu privire la cererile accesorii. La prima vedere, s'ar părea că cestiunea este prea simplă, mai cu seamă dacă ne gândim la adagiul care spune că «*accesoriul urmează principalul*». Aprofundată mai mult însă, numai de cât vedem diferitele greutăți care survin în deslegarea ei.

În adevăr, dacă în materie penală, am putea admite—până la un oare-care punct,—că și judecătoriile de pace au o competență nelimitată, cu privire la cifra daunelor-interese, nu tot același lucru l-am putea face și în materie civilă, de și s'au găsit și păreri contrarii. În materie penală, aproape nici nu mai este discuțiune, și cu deosebire, în Franța, atât jurisprudența cât și doctrina sunt de acord asupra acestui punct. (Vezi *Dalloz, Supplément, Compétence criminelle*, No. 250 Ibid. *Repertoire*, No. 412; *Faustin Hélie*, vol. 6; No. 2520. *M. Curasson, Traité de la Compétence*, vol. 1, No. 45). În materie civilă, însă, lucrurile stau alt-fel. În această materie, ne isbim de un

text precis—articolul 55 din Legea jud. de ocol,—care limitează competența judecătorului până la maximum de 1500 lei inclusiv, capital și interese, și ne mai isbim și de alt articol—59 din aceeași lege,—care determină competența judecătorului cu privire la cererile reconvenționale⁽¹⁾. În asemenea împrejurări, care va fi călăusa unui judecător de pace, când s'ar presenta judecății lui, o cerere accesorie — de daune — spre exemplu, care ar excede competența lui generală? Să fie el oare competent de a o judeca, fără a se uita la cuantumului sumei pretinse, și aceasta basat numai pe faptul că accesoriul urmează principalul, sau să se desiste de a o judeca, basându-se pe textul articolelor arătate mai sus?

Curtea de casație din Franța a avut a se pronunța asupra unui asemenea cas, și soluțiunea ei a fost pentru afirmativă. În adevăr, iată ce găsem în volumul 1 din «*Répertoire general alphabétique du Droit français*», (publicat sub direcțiunea lui Ed. Fuzier-Herman, de A. Carpentier și G. Frèrejovan du Saint) la No. 95 : «*La demande en dommages intérêts, formée devant le juge de paix, quelqu'en soit le chiffre, est un accessoire de l'action principale, et le juge de paix, compétent pour statuer sur la demande principale, est également compétent pour statuer sur la demande accessoire*». (Cas. 15 April, 1857; *Nancy* 27; 1875, *Rodière*, tom. 2, pag. 48). În același sens : *Dalloz, Supplém., V^o : Compétence civile des Trib. de paix*, No. 33; *Ibid.* Part. 1, pag. 165.

Să fie oare această soluțiune, adevărata inter-

(1) În cât privește sensul legii, cu privire la cererile reconvenționale, a se vedea sentința trib. Iași (aprobată fără nici o rezervă prin nota d-lui D. Alexandrescu), și publicată în *Dreptul* din 1900, No. 53, p. 435 urm. Tribunalul decide foarte bine, în această privință, că legiuitorul fixând competența judecătoriilor de ocol, în privința cererilor reconvenționale, nu a înțeles a face neadmisibile asemenea cereri când valoarea lor covârșește valoarea acțiunii principale, în vederea căreia sunt făcute; ceea ce rezultă în mod rațional din lege este că cererea reconvențională să fie în marginele competenței judecătorului de ocol. Cpr. și Corneliu Botez, *Codicele de ședință al Judecătorului de pace adnotat și comentat* (Botoșani, 1902), p. 151 urm.

pretare a regulilor dreptului cu privire la chestiunea propusă? Să fi înțeles oare legiuitorul nostru, când a întocmit actuala lege a judecătorilor de ocoale, ca să dea o competență nelimitată acestor judecătorii, cu privire la cererile accesorii? Eă, unul, nu cred acest lucru, și iată de ce:

În primul rând, este ce-va cunoscut, că atunci când nu ai un text de lege special, care să îți determine o anumită limită, cu privire la judecarea unei afaceri, limita în acest caz îți este dată de dreptul comun. Cum, deci, în actuala noastră lege, nu se vorbește nimic, despre competența judecătorului de pace, cu privire la cererile accesorii, urmează neîndoios să mergem la dispozițiunile dreptului comun, adică la articolul 55 din lege, care determină în mod general competența judecătorului de pace. Și acest lucru est juridic și foarte rațional. Judecătoriele de pace, spre deosebire de așa numitele tribunale ordinare, n'au de cât o jurisdicțiune *extraordinară* sau *de excepțiune*, și ca atare, ele au o competență limitată de legea lor excepțională, fiind competente de a judeca, numai afacerile pe care un text de lege precis le-au dat competenței lor, cu excluderea tuturor celor-l'alte tribunale, și în limitele competenței lor. Or, atunci când o cerere accesorie, adusă înaintea unui asemenea tribunal excepțional, excede competența lui generală, determinată prin legea lui excepțională, el nu mai este competent de a o judeca, neavând un text precis în lege, care să îi permită acest lucru. A admite contrariul, ar însemna să extindem în mod indirect și prin tangentă, competența unui asemenea judecător, acordându-i în mod indirect o competență mai întinsă, putând judeca, în mod accesoriu, ceea ce nu poate judeca pe cale principală.

Iată pentru care motive, sunt îndreptățit de a crede, că un judecător de pace, nu poate să se pronunțe asupra unei asemenea cereri accesorii, atunci când cuantumul sumei pretinsă prin ea ar întrece competența lui generală.

Nic. M. Pârvulescu

Jude-ajutor ocol. I Ploești

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Sect. Unite

Audiența de la 18 Ianuarie 1901

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

E. Crețulescu cu Lt. Col. Alexandru Ștefănescu-Crețulescu

Nume patronimic. — Usurpare de nume. — Acționare în judecată. — Ordonarea rectificării actelor de stare civilă. — Copii legitimi. — Numele patronimic al lor. — (Art. 3, 4 și 18 din legea din 1895 asupra numelui).

1. Asemănat art. 18 din legea asupra numelui, acela care, după punerea în aplicare a Codului civil în țară

va fi adăogat la numele său patronimic un altul, va putea fi acționat în termen de doi ani de la promulgarea acestei legi, de persoanele al căror nume îl poartă, pentru a fi obligat să delase acest nume. În acest cas, când usurpatorul numelui nu va putea proba că dănsul, sau autorii săi, purtau același nume, fără nici o modificare, înainte de punerea în aplicare a Codului civil și că l'a purtat mereu de atunci, judecata va ordona rectificarea actelor sale de stare civilă.

2. Conform art. 4 din legea numelui copii legitimi vor purta numele patronimic al tatălui lor, de unde rezultă că legiuitorul a considerat ca usurpator pe oricare persoană care poartă un alt nume de cât acela al tatălui său.

Decisiunea 2/901. — Casată decisiunea Curței de apel din Craiova, s. II cu No. 71/900, în urma recursului făcut de E. Crețulescu în proces cu Lt. Col. Alexandru Ștefănescu-Crețulescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Ciru Oeconomu;

Pe d-l avocat Pherekyde în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l Lt. Col. Al. Ștefănescu-Crețulescu în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Violarea art. 1 al. 2 combinat cu art. 2, 4, 7 și 18 din legea asupra numelui.

«Curtea din Craiova constată în fapt că adversarul nostru la 1892 a adăogat numele de Crețulescu pe lângă numele de Ștefănescu și decide ca și Curtea din București că ar avea acest drept pentru singurul cuvânt că bunica sa Safta Ștefănescu a fost născută Crețulescu.

«Dând o asemenea decisiune diametralmente contrarie decisiunii Inaltei Curți prin care a casat decisiunea No. 271 a Curței de apel din București, dar cu totul asemănată aceștia din urmă, Curtea din Craiova violează în modul cel mai flagrant textele de lege mai sus citate, după care ori-cine are un singur nume de familie invariabil, acela al tatălui său legitim. De la punerea în aplicare a Codului civil nimeni nu mai poate schimba numele său de familie sau a adăuga la el un alt nume sau o terminațiune; asemenea numele pe care îl poartă cine-va, n'are drept la el dacă nu l'a purtat mereu el sau autorii săi, chiar înainte de punerea în aplicare a Codului civil.

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că recurentul Em. Crețulescu a cerut instanțelor de fond ca, conform legei numelui din 1895, să fie obligat pârătul Locotent Col. Ștefănescu-Crețulescu să delase numele de Crețulescu pe care, fără drept l'a adăugat la numele său;

Că afacerea venind dinaintea Curței de apel din București, acea Curte pentru considerațiunile anume arătate prin decisiunea cu No. 271/97 a respins cererea recurentului, decisiune care fiind casată de secțiunea I a acestei Curți și afacerea fiind trimisă la Curtea din Craiova, aceasta a doua Curte împărtaşind aceleași considerațiuni ca și Curtea din București, a respins pretențiunea recurentului;

Că în fine afacerea venind din nou în recurs pentru același motiv acest recurs a fost trimis în judecata secțiunilor unite, conform art. 74 din legea organică a acestei Curți;

Considerând că se constată din ambele decisiuni ale Curții de apel, fapt de alt-fel necontestat de pârât, că dănsul până la 1892 a purtat numele de Ștefănescu și numai de la această dată și-a adăugat la numele său și pe acela de Crețulescu;

Văzând art. 18 din legea numelui promulgată la 18 Martie 1895;

Considerând că după dispozițiunile acestui text de lege, acela care, după punerea în aplicare a Codului civil în țară, va fi adăugat la numele său patronimic un altul, va putea fi acționat în termen de doi ani de la promulgarea acestei legi, de persoanele ale căror nume îl poartă pentru a-l obliga să delase acest nume; că în acest caz când usurpătorul nu va putea proba că dănsul sa-și autorii săi, purta-și același nume, fără nici o modificare, înainte de punerea în aplicare a Codului civil, și că l'a purtat mereu de atunci, Curtea va ordona rectificarea actelor sale de stare civilă;

Considerând că legea din 1895 prin articolul 3 arată anume modurile și condițiunile sub care se dobândește numele patronimic, iar prin articolul 4 se prevede că copiii legitimi vor purta numele patronimic al tatălui lor, de unde rezultă în mod neîndoios că legiuitorul a considerat ca usurpător pe oricare persoană care poartă un alt nume de cât acela al tatălui său;

Considerând, în specie, că netăgăduit fiind că numele patronimic al tatălui pârâtului era «Ștefănescu» și că dănsul și-a adăugat la acest nume pe acela de Crețulescu, posterior punerii în aplicare a Codului civil, nume ce-l purta bunică-sa, nu se poate susține că dănsul a luat un nume pe care avea dreptul să-l poarte;

Considerând că ast-fel fiind, din momentul ce numele adăugat de pârât nu este acela al tatălui său, această adăugire făcută de dănsul la numele patronimic nu este și nu poate fi considerat de cât ca o usurpațiune care cade în prevederile art. 18 din lege;

Că întru cât nu s'a probat, ast-fel cum se cere prin articolul sus citat, că pârâtul său autorii săi purta-și numele de Crețulescu înainte de punerea în aplicare a Codului civil și că de atunci l'a purtat continuu, fără cuvânt Curtea de apel din Craiova a refuzat recurențului cererea făcută în termenul și condițiunile legii din 1895 de a obliga pe pârât să delase acest nume și dar mijlocul de casare este întemeiat;

Văzând și art. 74 din legea organică a acestei Curți; Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 9 Septembrie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

D. A. Sturdza cu Lucreția Toigtsberg și alții, Creditul Rural și Ieschek & C-nie

Urmărire imobiliară. — Tablou de ordinea creditorilor. — Neexistența unui asemenea tablou, sau facerea lui în mod neregulat, prin nedatarea, sau nesemnarea lui de judecător sau greșier. — Dacă aceste neregularități chiar propuse la instanța de urmărire poate forma un motiv de casare. — (Art. 506, 506 bis și 512 din Pr. civ.)

Procedura urmăririi silite, nu este influențată prin procedura relativă la tabloul de ordinea creditorilor de cât numai în ceea-ce privește scopul depunerii unei creanțe drept preț.

Prin urmare, neexistența sau neregularitatea tabloului de ordinea creditorilor, ne având influență asupra bunătății procedurii de urmărire; acest motiv, chiar propus la instanța de urmărire, nu poate forma un motiv de casare de natură a atrage casarea ordonanței, mai cu osebire că art. 512 care prevede anume formele de îndeplinit sub pedeapsă de nulitate, nu visează și art. 506 relativ la tabloul de ordine.

Decisiunea 345/902. — Respins ca nefondat recursul făcut de d-l D. A. Sturdza, contra ordonanței de adjudecare a tribunalului Tutova, cu No. 383/902, dată în proces cu Lucreția Toigtsberg, Petrache Hagi Ivanciu, Jean Lupu, Hen-

rieta Ventura, Creditul Rural și Ieschek & C-nie.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Buineliu;

Pe d-nii avocați Kiriac și Tașcă, din partea recurențului, în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat D. Neagu din partea intimaților la ale cărui concluziuni s'a-și referit și d-nii avocați: Boambă din partea casei Ieschek & C-nie și Vulturescu din partea Creditului Rural;

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare:

«Violarea dispozițiilor art. 575 Pr. civ. veche, combinat cu art. 506 bis, 506 și 512 Pr. civ. nouă, și art. 46 din legea de organizare judecătorească și esces de putere.

«În ambele vânzări conexe s'a făcut douăta blouri de ordinea creditorilor. Aceste acte însă, sunt radicale nule, atât față cu legea veche, cât și cu cea nouă, sub care a avut loc prima adjudecare provisorie, întru cât unul din ele, nu este nici datat, nici poartă semnătura judecătorului delegat, nici a greșierului, iar al doilea, de și poartă semnătura judecătorului delegat, nu este nici contrasemnat de greșier, așa cum cere art. 46 din legea de organizare judecătorească, nici nu coprinde toate sarcinile imobilului, după cum se constată chiar din nota făcută pe acest tablou la 3 Noembrie 1901, adică după prima adjudecare, și în care se zice că, el a fost complet la această dată, prin trecerea creanței, d-nei Profira M. Sturdza, art. 506.

«Toate aceste nulități le-a invocat înaintea tribunalului, în trei diferite ședințe și anume la 22 Septembrie 1900, adică în ziua primei adjudecări, la 18 Septembrie 18901, și la 15 Martie 1902, cu ocazia adjudecării în compt.

«Tribunalul însă prin un vădit esces de putere și violarea dispozițiilor de lege, sus menționat, fără a ține seamă de nulitatea tabloului, a procedat la vânzare.

«În ce privește complectarea tabloului la 3 Noembrie 1901, adică după prima adjudecare, aceasta nu poate acoperi nulitatea tabloului, întru cât ea subsistă în momentul adjudecării, și întru cât dispozițiunile atât ale art. 573, vechea Pr. civilă, cât și 506 bis, noua Pr. civ., arată categoric că tabloul trebuie format în 4 săptămâni, după cea d'întâiu publicație, a urmării, pentru acest din urmă motiv și mai mult tabloul făcut la 8 Martie 1902, după a doua adjudecare în compt, necorespunzând cerințelor articolelor citate, n'a putut fi ținut în seamă de tribunal».

Având în vedere ordonanța de adjudecare, supusă recursului din care rezultă că în virtutea unei creanțe ipotecare esecutori, și după cererea pârâților Ieschek & Comp., trib. de Tulova a scos în vânzare silită moșia ipotecată, proprietatea recurențului, și după îndeplinirea formelor vânzării, imobilul a fost definitiv adjudecat asupra pârâtei Henrieta Ventura, care depunând prețul în modul arătat de tribunal, a obținut ordonanța de adjudecare, supusă recursului;

Considerând că procedura urmăririi silite nu este influențată prin procedura relativă la tabloul de ordine de cât numai în ceea ce privește scopul depunerii unei creanțe drept preț;

Că existența sau neregularitatea tabloului de ordine, de alt-fel n'are influență asupra bunătății procedurii silite, rezultă și din considerația că dacă adjudecatorul ar depune prețul în numerar, în aceste împrejurări nu s'ar înțelege, pentru ce ordonanța de adjudecare să fie casată, pentru neexistența, sau pentru neregularitatea tabloului de ordine;

Considerând că afară de aceasta, art. 512 Pr. civ., care prevede anume formalitățile de îndeplinire, sub pedeapsă de nulitate, nu visează și art. 506 bis, relativ la tabloul de ordine; Că din toate aceste puncte de vedere, mijlocul de casare este neîntemeiat.

Asupra mijlocului al II-lea :

«Violarea dispozițiilor art. 496 și 497 din vechea Pr. civilă, și esces de putere.

«Tribunalul prin un vădit esces de putere a procedat la vânzarea moșiei mele Pogana, fără ca această urmărire să fie precedată comandamentul cerut de art. 496. Am arătat și invocat înaintea tribunalului că ambele comandamente făcute de creditorii urmăritori, sunt acte inexistente, și inoperante față cu dispozițiile legii; inexistente, fiind că așa cum sunt făcute, sunt simple somațiuni și acte particulare, neavând caracterul legal al unor acte publice, cerute de art. 497, căci ele nu sunt iscălite de agentul judecătoresc; afară de aceasta, ele nu conțin copie fidelă a titlului executoriului, așa după cum cere art. 497 Pr. civ., ambele aceste formalități, prevăzute sub pedeapsă de nulitate».

Considerând că se constată că comandamentul făcut cu ocazia urmăririi, conține actul de ipotecă în întregul lui, precum și formula executorie, și aceste comandamente sunt visate de Portărea și predate recurentului tot de Portărea, așa cum prescrie art. 496 și 497 din Pr. civ., ast-fel că mijlocul de casare este neexact în fapt.

Asupra mijlocului al III-lea :

«Nemotivare și violarea art. 558 Pr. civ.

«Ordonanța de adjudecare, atacată cu recurs, trebuind să cuprindă în corpul ei enunțarea tuturor lucrărilor săvârșite conform art. 558, întru cât aceasta este actul judecătoresc, care încheie urmărirea tribunalului, însă, de și constată că la diferite termene, ce s'aă succedat în timpul urmăririi, s'aă ridicat mai multe incidente, asupra cărora s'a pronunțat, parte admitându-le, parte respingându-le, totuși, comițând un vădit esces de putere, și nemotivare, trece peste ele, fără a arăta în ce constau acele incidente, și soluțiunea dată lor, mărginindu-se numai a zice, că s'a ridicat mai multe incidente de către debitor, care au fost rezolvite».

Considerând că prin ordonanța de adjudecare, se vorbește de toate incidentele ridicate în cursul urmăririi de către recurent, referindu-se în același timp la jurnalele încheiate cu ocazia judecării acelor incidente, cari toate sunt suficient motivate;

Că prin urmare motivul urmează a fi respins ca inexact în fapt și neintemeiat.

Asupra mijlocului al IV-lea :

«Rea constituire a tribunalului și violarea art. 184 Pr. civ. combinat cu art. 736 și esces de putere.

«In ședința de la 25 Octombrie 1901, am atacat în fals penal, procesul-verbal de comunicarea afișului dresat de agentul Portărel, pentru acel termen, indicând și autorul falsului».

«Tribunalul a rezolvat acest incident în acea audiență, fără să se fi constituit cu Ministerul public, așa precum în mod expres și categoric o cere art. 184 Pr. civilă».

Considerând că de și după dispozițiile art. 186 din Pr. civ., asistența Procurorului, era cerută ori de câteori era în discuție o verificare de scripturi, însă, posterior desființându-se dispozițiunea care obligă pe Procuror a asista la procesele civile, nu face nici o rezervă în privința verificării de scripturi;

Că prin urmare motivul urmează a fi respins ca neintemeiat.

Asupra mijlocului al V-lea :

«Violarea art. 504, combinat cu art. 512 și 555 Pr. civ., esces de putere și omisiune esențială.

«Afișele și publicațiunile dresate pentru termenul de 15 Martie 1902, când s'a efectuat adjudecarea definitivă, sunt nule, întru cât în ele nu se cuprinde profesia și domiciliul creditorilor urmăritori, formalitate expres prevăzută de art. 504 și 555 Pr. civ., și lipsa cărora atrage nulitatea conform art. 512 Pr. civ., am invocat aceste nulități la tribunal în audiența de la 15 Martie 1902, și tribunalul îmi răspunde că eu trebuie să fac dovada felului de profesie a creditorilor urmăritori, fără a ține seamă că în asemenea materie nu

importă felul profesiei, ci legiitorul a cerut numai ca o simplă formalitate, enunțarea profesiei și a domiciliului, ori-care ar fi ea. In acest mod, tribunalul comite un esces de putere, procedând la vânzare, fără a ține seamă de nulitatea afișelor, violând dispoziția art. 504, 555 și 512 Pr. civ., comițând și o omisiune esențială, căci nu discută de loc restiunea lipsei de mențiune a domiciliului».

Considerând că se constată că în ce privește domiciliul creditorilor urmăritori, el se găsește cuprins în publicațiunii și afișe, iar în ce privește profesia creditorilor, dânsa neavând nici o profesie, după cum de alt-fel nici s'a susținut, nu era nevoie a se trece profesia.

Că de acea și acest motiv are a fi respins.

Asupra mijlocului al VI-lea :

«Violarea dispozițiilor art. 509 Pr. civ.

«Tribunalul cu toate că constată ca sarcină, asupra imobilului, și creanța d-nei Profira M. Sturdza, totuși și acestei creditoare nu'i s'a trimis nici publicație, și nici n'a fost citată la vânzare, conform prescripțiilor art. 509. Această lipsă fiind prevăzută sub pedeapsă de nulitate, și fiind de ordine publică atrage nulitatea ordonanței».

Considerând că se constată că creditoarea Profira M. Sturdza, a devenit creditoare, posterior punerii în vânzare a imobilului urmărit, ast-fel că nefiind cunoscută tribunalului, la facerea publicațiilor, nu putea a o încunostiința despre vânzare;

Că de alt-fel, acest mijloc, nefiind invocat la tribunal, nu'l poate propune pentru prima oară în casație;

Că de aceia și acest mijloc, are a fi respins ca neintemeiat.

Asupra mijlocului al VII-lea :

«Esces de putere și violarea dispozițiilor art. 552, combinat cu art. 558 Pr. civilă.

«In ziua de 20 Martie 1902, adică în termenul de 5 zile de la adjudecarea definitivă și depunerea prețului de către adjudecator în conformitate cu art. 552 Pr. civilă, am prezentat o contestație în regulă la modul depunerii prețului, contestație care poartă rezoluția d-lui Președinte al tribunalului Tutova dos. No. 2628/98 vol. II pag. 562, de a se cita părțile».

«Tribunalul însă fără a aștepta rezolvarea acestei contestațiuni, care trebuia să fie judecată ca ori-ce proces, conform procedurii indicate de art. 552 Pr. civ., printr'un vădit esces de putere de la sine, revine asupra primei rezoluțiuni, nu ține seamă de contestația mea și dispune emiterea ordonanței».

Considerând că de și recurentul, în ziua de 20 Martie 1902, a introdus o contestație relativ la modul depunerii prețului punct ce de alt-fel, se discutase contradictoriu în ziua de 15 Martie același an, însă acea contestațiune nefiind făcută pe timbru legal, nici însoțită de taxa specială, cu drept cuvânt tribunalul nu a ținut seamă de dânsa, și nu i-a dat curs, mai ales că aceia ce invoca prin acea contestație, fusese judecat de tribunal, cu ocazia adjudecării definitive.

Că ast-fel fiind, și acest mijloc urmează a fi respins ca neintemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența de la 21 Iunie 1902

Președenția D-lui C. G. ȘTEFANESCU, Consilier

Gr. V. Georgescu cu G. Dobricianu

Cambie. — Acțiune în regres. — Termen în care trebuie intentată. — Citații. — Termenul în care trebuie în mânăte. — Sancțiunea neobservării termenului. — (Art. 342, 345, 346, 347 și 350 din Cod. comercial).

Posesorul cambiei trebuie nu numai ca să exercite acțiunea sa de regres în termen de 15 zile de la data protestului, dar citația obligațiilor acționați tre-

bue să fie înmănată în lăuntru acestui termen de 15 zile, căci alt-fel perde această acțiune în regres (*).

Decisiunea 260/902. — Casată decisiunea Curții de apel din București s. II No. 16/902 cu jurnalul No. 793/902, în urma recursului făcut de Gr. V. Georgescu în proces cu G. Dobriceanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte N. Mandrea;

Pe recurent în desvoltagea motivelor de recurs; și Pe d-l avocat N. Saita din partea intimatului G. Dobriceanu, în combateri;

Asupra motivului de casare invocat:

«Eu eram girant al cambiei cu care m'a reclamat G. Dobriceanu și citația nedându-mi-se în termen de 15 zile prevăzut de art. 347 din Cod. com. ci mult mai târziu, fapt care făcuse ca conform art. 350 același Cod, portorul să peară acțiunea cambială în contra mea ca girant, iar onor Curte respinge acest mod al meu de apărare, și condamnându-mă la plată a violat art. 347 comb. cu art. 350 din Codul comercial».

Având în vedere decisia supusă recursului din care rezultă că G. Dobriceanu intimat în recurs. căruia prin gir 'y s'a transmis de către recurentul Gr. V. Georgescu o cambie cu data 26 Aprilie 1899, la scadență a protestat-o și la 9 August 1899 a intentat acțiune contra recurentului;

Că acesta a opus că posesorul cambiei nu l'a înștiințat, conform art. 342 din Codul comercial, în termen de două zile de la data protestului de neplată și că nu 'y s'a înmănat citația de chemare în judecată în lăuntru termenului de 15 zile conform art. 347 din Codul comercial;

Că Curtea de și constată că obiecțiile făcute sunt întemeiate în fapt, dar pretinde că nu este sancțiune pentru neobservarea acelor îndatoriri prevăzute de art. 342 și 347 din Codul comercial, carî ar fi numai niște simple recomandări ce legea face creditorului portor al cambiei, și numai art. 350 din același Cod prevede casurile de pierdere a acțiunii cambiale, și în consecință condamnă pe recurent să plătească intimatului Dobriceanu acea cambie;

Văzând dispozițiile art. 345, 346, 347 și 350 din Codul comercial;

Considerând că din cuprinderea acestor articole rezultă că posesorul cambiei trebuie nu numai ca să exercite acțiunea sa de regres în termen de 15 zile de la data protestului, dar citația obligațiilor acționari trebuie să fie înmănată în lăuntru acestui termen de 15 zile;

Considerând, pe de altă parte, că după dispozițiile art. 350 din Codul comercial, posesorul cambiei perde acțiunea în regres contra trăgătorului și a giranților dacă n'a exercitat-o în termenile prevăzute de articolele precedente;

Considerând, de alt mintage că o asemenea dispoziție luată de legiuitor în interesul giranților 'și are rațiunea și din punct de vedere ca giranții să fie puși în cunoștință cât mai repede că cambia protestată a dat naștere unei acțiuni serioase din partea posesorului, cunoștință ce nu putea rezulta de cât din înmânarea citațiilor în lăuntru termenului prevăzut de art. 345 și 346 din Codul comercial;

Considerând, de asemenea, că nu se poate susține că art. 347 n'ar avea sancțiune și din punctul de vedere că acest articol prevede art. 350 care prevede sancțiunea pentru toate dispozițiile anterioare lui;

Că ast-fel fiind și întru cât în speță se stabilește că intimatul Dobriceanu, cu ocaziunea facerii acțiunii în regres contra recurentului, nu s'a conformat dispo-

țiilor art. 347 din Codul comercial, fără drept Curtea a admis această acțiune în regres;

Că din acest punct de vedere mijlocul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI Secția II

Audiența de la 19 Februarie 1902

Președenția d-lui I. CERKEZ, Președinte

G. Dobriceanu cu Gr. V. Georgescu

Decisiunea comercială No. 16

Cambie.—Acțiune în regres.—Termenul în întru căruia trebuie intentată.— Comunicarea protestului către girant.— Citațiuni.— Termenul în carî trebuiesc îndeplinite ambele aceste formalități.—Sancțiunea neobservării acestor termene.— (Art. 342, 345, 346, 347 și 350 din Codul comercial).

Dispozițiunile art. 347 din Codul comercial care obligă pe posesorul cambiei ca nu numai să exercite acțiunea de regres în termen de 15 zile, dar se înmâneze în întru acestui termen și citațiunile obligațiilor acționați, cum și dispozițiunea prescrisă de art. 342, care prevede ca protestul să fie comunicat girantului în termen de două zile de la facerea lui, sunt simple recomandări creditorului purtător al cambiei, și neobservarea lor, nu atrage pierderea acțiunii în regres, ci cel mult ar putea să dea naștere la daune interese, când s'ar dovedi că nefacerea acestor acte în termenile fixate, ar fi cauzat debitorului trăgător sau girant o pagubă oare care (*).

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de G. Dobriceanu în contra sentinței tribunalului Ilfov secția comercială No. 1773/900 prin care i se respinge ca nesusținută acțiunea ce intentase în contra intimatului Gr. Vasile Georgescu, obligându-l și la 50 lei cheltueli de judecată;

Ascultând pe părți în debateri și văzând și actele exhibate în instanță;

Având în vedere că apelantul Gr. Dobriceanu, prin acțiunea introdusă înaintea tribunalului, a chemat în judecată pe Ion Poiană și pe intimatul Grigore V. Georgescu ca giranți, spre a se vedea obligați la plata sumei de două mii lei cu dobânzi și cheltueli, datorite prin cambia semnată de N. D. Poiană cu data de 26 Aprilie 1899, protestată pentru neplată la 27 Iulie 1899;

Având în vedere că reclamantul G. Dobriceanu înaintea primei instanțe 's'a restrâns acțiunea numai la girantul Grigore V. Georgescu, care în lipsă a și fost obligat la plata sus menționatei sume cu dobânzi și cheltueli de judecată; că, în urma opozițiunii făcută de Grigore V. Georgescu, trib. în lipsa reclamantului prin sentința apelată a respins zisa acțiune ca nesusținută;

Având în vedere că azi, în instanță, apelantul G. Dobriceanu, în dovedirea acțiunii sale, exhibă cambia cu data 26 Aprilie 1899, semnată de un oare ca e N. Poiană, în ordinul lui Ion Poiană, în valoare de 2000 lei, transmisă la 2 Maiu 1899, iar de către acesta în ordinul lui G. Dobriceanu, care la scadență a și protestat-o pentru neplată intentând acțiunea de față în ziua de 9 August 1899;

Având în vedere că intimatul Gr. V. Georgescu se opune la plata cambiei de mai sus invocând: 1) faptul că posesorul cambiei nu l'a încunoscintat conform art. 342 Cod. com. în termen de două zile de la data protestului de neplată; 2) că nu i s'a înmănat citația de chemare în judecată în întru termenului de 15 zile conform art. 347 Cod. com.;

Având în vedere că în fapt este exact că posesorul cambiei nu a făcut girantului Gr. V. Georgescu înștiin-

(* In acelaș sens a se vedea și decisia No. 5/99 a Curții de casație, s. II.

țarea cerută de art. 342 Cod com., și că deși a intentat acțiunea cambială în termenul prevăzut de art. 345 Cod com., totuși citațiunea de chemare în judecată a girantului Gr. V. Georgescu i sa înmănat tocmai la 25 August 1899 peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 347 Cod com. ;

Că așa fiind faptele, rămâne a se examina în drept care este sancțiunea neobservării acestor îndatoriri impuse posesorului cambiei ;

Considerând că singurul text de lege, care prevede pierderea acțiunii cambiale este art. 350 Cod com., și din dispozițiunile lui pierderea acțiunii cambiale nu poate avea loc de cât în două cazuri : 1) pentru nefacerea protestului de neplată și 2) neîntentarea acțiunii de recurs în termenul prevăzut de art. 345 Cod com. ;

Că, de și prin art. 342 și 347 Cod. com. se mai cere ca protestul să fie comunicat girantului și citațiunea înmănată în întru termenelor acolo prescise, însă, neobservarea acestor îndatoriri nu este prevăzută de lege în nici un text și nici chiar în art. 350 Cod com. sub pedeapsa pierderii a însăși acțiunii cambiale ;

Considerând că a se da o altă interpretare dispozițiilor art. 350 și a zice, după cum se susține de înținat că pierderea acțiunii cambiale este prevăzută și pentru cazul neobservării formalităților arătate în art. 347 Cod com., atunci ar fi a se scurta termenul de 15 zile mărit cu distanța în care portorul trebuia a primi acțiunea de recurs conform art. 345 Cod. com. sub sancțiunea pierderii acțiunii în cazul când nu ar introduce-o în acest termen, ceea ce nu se poate face prin nici un mijloc ; afară de aceasta este a se lăsa pe părți expuse a perde un drept din cauze independente de voința lor prin singurul fapt al neîndeplinirii la timp a îndatoririlor ce le impune legea agenților chemați a înmăna citațiunea ;

Că prin urmare prescripțiunile art. 347 ca și prescripțiunile art. 342 Cod com., sunt simple recomandări creditorului purtător al cambiei, și neobservarea lor ar putea cel mult să dea naștere la despăgubiri pentru daunele interese când s'ar dovedi că simpla nefacere a acestor acte în termenele fixate de lege a cauzat debitorului trăgător sau girant o pagubă oare care, lucru ce în mod lămurit se prevede prin ultimul aliniat al art. 342 Cod com., cum și la pierderea dobânzilor și cheltueli ;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) I. Cerkez, M. Paleologu, I. E. Dobrescu, Gr. Ștefănescu
Grefier (s) Bilciurescu

O p i n i u n e

Sunt de părere împreună cu majoritatea Curții a se admite apelul lui G. Dobriceanu posesorul cambiei și a se condamna girantul Grigore V. Georgescu să plătească apelantului suma de 2000 lei, însă nu pentru motivele din corpul deciziunii, ci pe baza art. 342 din codul de comerț, de oare ce dacă posesorul cambiei anume G. Dobriceanu nu a comunicat girantului V. Gr. Georgescu protestul în cele 2 zile de la data lui, aceasta nu înseamnă că pierde acțiunea cambială. Posesorul cambiei este încă în drept să ceară suma din ea.

Singura sancțiune sau penalitatea ce-i dă art. 342 pentru omisiunea sau greșeala sa de a nu fi comunicat protestul în cele două zile, este că se face pasibil de daune interese către toți giranții anteriori, mai prevăzând încă și dreptul la dobânzi și cheltueli în contra lor.

(s) Sp. St. Stătescu

Adnotațiune. — Timp de cinci ani de la scadență, posesorul unei cambii are tot timpul ca să-și exerciteze acțiunea sa directă în contra emitentului, principalul debitor.

Cei-l'alți codebitori, cari sunt ținuți prin gir a plăti, numai dacă se stabilește prin protestul pen-

tru lipsă de plată, că plata nu a avut loc, pot fi chemați în judecată printr'o acțiune în regres. Dar pentru a exercita o atare acțiune, după protestarea la timp a cambiei, posesorul ei mai este ținut să avizeze pe codebitor, despre refuzul plății și facerea protestului. Debitorul încunoștiințat, poate evita cheltuelile de judecată și mai ales *grămădirea dobânzilor*, oferind plata, și în ori-ce caz, e pus în situațiune de a se pregăti în toate felurile, spre a răspunde la ziua judecării. De aci dispozițiunile art. 342 din Codul de la 1887, menținute și astăzi.

Tot ast-fel erea și în vechea noastră legiuire anterioară, art. 160. Dar pe atunci, încunoștiințarea se făcea în practică, de odată cu citarea, ceea-ce constituia un mare inconvenient, căci girantul nu putea ști dinainte să se pregătească cum să răspundă la judecată, și să aibă timp a exercita regresul său, contra celor-l'alți codebitori.

Spre a curma aceste inconveniente, ultimul aliniat din art. 342 actual, prevede repararea daunei cauzate prin o asemenea omisiune, față de toți giranții anteriori celui care a comis această omisiune, și pierderea dreptului său la dobânzi și cheltueli, contra acestor persoane.

Cererea aceasta de daune se face pe cale ordinară, ea neavând caracterul unei acțiuni cambiale.

Art. 342 ast-fel cum este redactat actualmente, nu este la adăpostul ori-cărei critici. În adevăr, el îndatorează pe posesorul cambiei, de a încunoștiința despre facerea protestului pe girantul său nemijlocit, acesta la rândul său încunoștiințează pe al său nemijlocit girant, și așa mai departe, până la primul girant sau trăgător. Dar eu, care încunoștiințez pe girantul meu nemijlocit, pot să exercitez acțiunea în contra ori-cărui alt codebitor, care poate fi ast-fel acționat înainte de a avea ori-ce cunoștiință, fără să chem în judecată pe cel încunoștiințat de mine.

A doua critică întemeiată ce se aduce acestui articol, este că de ce se mărginește a edicta simpla sancțiune din ultimul său aliniat, în loc de a ordona cum ar fi logic, decăderea de la acțiunea cambială ?

Ori-care ar fi în această privință părerea doctrinei, suntem de acord asupra acestui punct cu părerea jurisprudenței ce adnotăm : lipsa de încunoștiințare în termenul de două zile, nu are altă sancțiune în afară de cea prevăzută în ultimul aliniat din art. 342 citat, și deci nu provoacă decăderea de la acțiunea cambiară.

* * *

În speță însă, portorul unei cambii emisă sub regimul legiuirii nemodificate de la 1887, de și face protestul la 27 Iulie 1899, nu găsește însă de căviință, nici să încunoștiințeze pe girant, nici

să cheme în judecată pe emitent, nici să înmăneze cel puțin citația prin portărei, în termenul de 15 zile prevăzut la art. 347 vechiu. Și atunci naște întrebarea: se poate exercita acțiunea indirectă prevăzută la art. 345, sub regimul legiurii de la 1887, când de și acțiunea s'a intentat contra girantului în termenul de 15 zile prevăzut în acest articol, însă nu s'a scos și citațiunile înăuntrul acestui termen, după cum se prevede în art. 347? Cu alte cuvinte, sancțiunea formalităților prevăzute de art. 345—347, este sau nu, decadența acțiunii cambiale?

Or, în această privință casațiunea infirmând soluțiunea dată a Curții de fond, constată că aceasta a fost intențiunea legiurului din 1887, când a edictat dispozițiunile art. 347 citat. Măsurile riguroase care îngrădesc efectul cambiar, trebuesc menținute fără îndoială tot timpul, cât cambia poate servi ca titlu de credit și de negociațiune. A ține însă în cătușele cambiare la indefinit pe codebitorii ei și a înlesni în favoarea posesorului grămădirea dobânzilor, ar fi din contră a merge în potriua scopului legiurului, când a îngrădit aceste efecte, cu măsurile sale riguroase.

Art. 347 în textul său, este tot atât de categoric ca și art. 345, când ne spune că: «citațiunea *trebuie* să fie înmănată obligațiilor acționați, înăuntrul termenelor prevăzute în precedentele două articole», iar art. 350, citat în părerea majorității Curții de fond, prevede anume pierderea acțiunii cambiare în regres, nu numai prin nefacerea protestului, ci și *după expirarea termenelor de mai sus*, pentru exercițiul acțiunii de regres.

Obiecțiunea că prin o asemenea interpretare absolută a art. 350, se scurtează termenul de 15 zile mărit cu distanța în care portorul are a porni acțiunea de regres conform art. 345 citat, nu ne împiedică nici de cum, întru cât voința legiurului este formală, după cum rezultă din art. 347, ca și citațiunea să fie înmănată tot înăuntrul aceluși termen, fie că ar fi înmănată chiar în aceeași zi, fie că ar fi înmănată posterior intentării acțiunii, însă în termenul prevăzut de art. 347. Prin voința legiurului deci se scurtează în cele mai multe cazuri, termenul din art. 345, prin termenul din art. 347, și cu toate acestea el este destul de lung într'o țară de 13135 miriametri pătrați, cu numeroase căi de comunicațiune și drumuri de fer.

Dar părțile interesate se expun, ni se va zice, a pierde un drept al lor, pentru o cauză independentă de a lor voință. Ce sunt ele vinovate dacă portărelul nu înmănează la timp citațiunea, întru cât acțiunea este intentată (și lăsată baltă)? La aceasta răspundem că în materie cambială, cazul fortuit nu scutește de decadență, fie că

nu s'ar fi făcut protestul (art. 334 și 350 C. com.), fie că nu s'ar fi efectuat acțiunea de regres în termenul prescripționat de lege, căci după cum observa mult regretatul jurisconsult Al. Degré, prin acțiune în art. 347, se înțelege nu o simplă cerere, ci o cerere încunoștiințată prin portărei, adică pusă în acțiune. Așa fiind, este indiferent dacă din neglijența portărelului ea nu are imediată urmare, căci neprevăderea reclamantului care nu'l controlează, precede casului fortuit (Al. Degré în prefața de la Dr. com. de Gr. V. Maniu, vol. II).

La aceste principii, excepțiunea din art. 351 aduce un resimțit temperament, îngăduind exercitarea unei acțiuni ordinare, civilă sau comercială, pentru folos nedatorit, care înlocuește cu succes decadența acțiunii cambiare.

Așa fiind, ni se pare că este în eroare părerea după care dispozițiunile din art. 347, se reduc la simple recomandațiuni fără nici o sancțiune legală, și tot ast-fel o credem, părerea mai largă pe care Curtea de fond o adoptă, de și cu oarecare esitațiune, asimilând dispozițiunile acestui articol cu acele din art. 342, și acordând ast-fel un drept restrâns la daune și la scutirea de dobânzi și cheltueli.

* * *

După noua modificare supravănită prin legea de la 31 Martie 1900, care a găsit de cuviință să suprimă textul art. 347 din Codul comercial, toată discuțiunea de mai sus, abia dacă mai are un interes istoric, și de acum rare vor fi spețele de natura celei pe care o analizăm. Inconvenientele însă a acestei suprimări, credem că se vor resimți cu timpul.

În orî-ce cas, suprimarea art. 347 nu dovedește inutilitatea lui.

Gr. V. Maniu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUIU, Secțiia I

Audiența de la 11 Octombrie 1902

Președenția D-lui D. G. M A X I M, Prim-Președinte

Dumitru Stamatiade cu Judecătorul sindic al falimentului
Pardovitz

Sentița comercială No. 65

Compensațiune. — Faliment. — Dacă declararea în stare de faliment împiedică compensațiunea — Condițiuni. — (Art. 1444 din Codul civil).

Compensațiune. — Prestațiuni în fructe. — Dacă se compensează în sume lichide și exigibile. — (Art. 1145 Cod civil).

Faliment. — Venzare. — Prețul mărfurilor vândute falitului. — Revendicarea acestui preț. — Creanță chirografară sau privilegiată. — (Art. 816 și urm. din Codul comercial).

1. Compensațiunea se operează de drept, în puterea legii, chiar când debitorii n'ar ști nimic despre aceasta, și declarațiunea în stare de faliment nu poate întru nimic împiedica operațiunea compensațiunii, atunci când este bine constatat că ambele datorii coexistă de odată înainte de declarațiune și

erau lichide și exigibile în momentul încetării de plăți a falitului.

Ast-fel, un debitor al masei credale poate opune compensațiunea datoriei sale cu datoria pe care masa credală o are către densusul.

2. Prestațiunile în fructe al căror preț este regulat prin mercurialele localității se compensează cu sumele lichide și exigibile.

3. Venzătorul ce revendică prețul său un rest din prețul mărfurilor ce nu i fusese plătit de către falit, trebuie să facă cerere de revendicare în condițiile prescise de art. 816 și următorii din Codul comercial.

In ori-ce cas densusul, chiar dacă nu a făcut această cerere în condițiunile prescise de aceste articole, trebuie înscris ca creditor chirografar la masa credală, nu însă ca creditor privilegiat.

S'a ascultat d. avocat Virgil Poenaru din partea contestatorului Dumitru Stamatiade în desvoltarea motivelor de contestație și intimatul judecătorul-sindic al falimentului Pardovitz, d-l N. Teodora, în combateri.

Tribunalul deliberând,

Asupra contestațiunei introdusă de către Dimitrie Stamatiade, proprietar din Galați, contra urmării silite exercitată de către judecătorul sindic al falimentului I. Pardovitz, în executarea sentinței definitive a acestei secțiuni No. 160/901, cât și asupra apelului introdus de către același contra procesului-verbal al judecătorului sindic No. 137 din 20 Maiu 1902, prin care i s'a respins cererea de a fi înscris la masa falimentului Pardovitz ca privilegiat cu suma de 14424 lei 24 bani, și cererea de a se declara compensată datoria apelantului de 10385 lei 40 bani și până la concurența acestei sumi cu datoria sindicatului după creanța prezentată în instanță;

Având în vedere că din desbaterile urmate și actele prezentate se constată că apelantul avea relațiuni comerciale de mai mult timp cu defunctul falit I. Pardovitz, căruia îi trimetea cereale spre a le vinde, și de la care împrumuta bani în schimbul cambiilor ce accepta în ordinul numitului. Asemenea operațiuni continuă până în anul 1900 când Pardovitz se sinucide, după care este declarat în stare de faliment, ca unul ce a rămas cu numeroase datorii și aproape fără activ. În cursul operațiunilor lichidării falimentului, discutându-se și relațiunile urmate între apelantul Stamatiade cu falitul, s'a stabilit judecătorește și în mod definitiv, că, Stamatiade rămăsese creditor falitului cu suma de 14424 lei 24 bani, prețul produselor ce i trimisese în ultimul timp și că acest din urmă rămăsese creditor apelantului cu suma de 10385 lei 40 bani, în baza unor cambii acceptate de Stamatiade, găsite în masa credală, și pentru care s'a obținut hotărâre definitivă după cum s'a obținut de către sindicat și pentru suma cu care a rămas creditor falitul;

Apelantul verificând creanța sa la masa falimentului, în condițiunile articolului 780 din Codicele comercial, a cerut să se constată că datoria sa de 10385 lei este compensată până la concurența ei cu suma prevăzută în creanța executorie ce o are contra sindicatului falimentului de 14424 lei, iar pentru restul zisei creanțe de 4038 lei să fie înscris ca creditor privilegiat.

Judecătorul sindic, prin hotărârea sa din 20 Maiu curent, respinge în totul această cerere, găsește că nu este loc de a se face compensare, dispune a fi înscris apelantul cu întreaga sa creanță ca chirografar, și pornește executare silită contra numitului pentru achitarea sumei de 10385 lei, ce dăorește sindicatului. Contra acestei dispozițiuni a sindicatului, cât și contra urmării silite, Stamatiade sesizează tribunalul prin apel în termen și contestație la executare, ce sunt ambele conexe prin jurnalul de la 21 Iunie curent.

Având în vedere că ast-fel precum sunt împrejură-

riile de fapt, chestiunea ce este dedusă tribunalului prin cererile lui Stamatiade, este aceea de a se ști dacă un debitor al masei credale poate opune compensațiunea datoriei sale cu datoria pe care masa credală o are către densusul;

Considerând că după articolul 1444 din Codicele civil, compensațiunea operându-se de drept, în puterea legii, chiar când debitorii n'ar ști nimic despre aceasta, rezultă că declarațiunea în stare de faliment nu poate întru nimic împedeca operațiunea compensațiunei, atunci când este bine constatată că ambele datorii coexistau de odată înainte de declarațiune, și aceasta pentru motivul simplu că legiuitorul comercial n'a adus, prin vre-o dispozițiune expresă, excepțiune la acest principiu general aplicabil și în materie comercială;

Că, de altmintrelea, falimentul uneia din părți, nici n'ar putea să aducă vre-o înrâurire asupra operării compensațiunei unor datorii ce au avut loc înaintea unui asemenea eveniment, pentru că, în sistemul său, legiuitorul civil a întocmit compensațiunea într'un interes de equitate și egalitate și tocmai spre a înlătura nedreptatea ce ar suferi una din părți, care ar fi silită să plătească fără să primească ceea ce i este datorit, fiind în tot momentul posibilitatea ca cea-altă parte ce a fost plătită să devie insolubilă, și deci cea d'întâiu care este creditoare să peardă creanța sa;

Considerând că odată aceasta stabilit, câtă să cercetăm dacă ambele datorii erau lichide și exigibile în momentul încetării de plăți a falitului și din acest punct de vedere, însuși părțile recunosc și actele denotă că dacă scadența cambiilor este la 20 Maiu și 25 August 1899 și exigibilitatea scadenței creanței apelantului era cu mult anterioară evenimentului falimentului, căci fiind cert că produsele trimise falitului spre vânzare au fost expediate în Octombrie și Noembrie 1899, independent de termenul plății prețului lor, compensațiunea sumei datorită apelantului drept preț s'a operat din momentul primirii lor și până la concurența sumei datorită masei credale, în baza al. 2 a articolului 1145 din Codicele civil, după care prestațiunile în fructe, al căror preț este regulat prin mercuriale, se compensează cu sumele lichide și exigibile. Și este cert că Stamatiade trimetând cereale spre a fi vândute, prețul lor trebuia să fie determinat după mercurialele localității;

Considerând că din toate cele expuse, stabilindu-se îndeplinirea condițiunilor prescise de lege a ambelor datorii spre a se deduce compensațiunea, este neîntemeiată teoria susținută de sindicat, care pretinde că datoria apelantului, n'a devenit certă de cât în urma falimentului și numai din momentul hotărârei câștigătoare, căci știut fiind că hotărârea judecătorească a constatat numai faptul existenței datoriei masei credale; asemenea hotărâre n'a putut și nici nu poate da naștere vre-unui drept, care există anterior și care a fost pus în evidență, consacrat în mod formal, numai printr'insa;

Considerând că față cu aceste motive, tribunalul urmând să constate compensațiunea, și deci să admită cererea apelantului din acest punct de vedere, urmează să i se respingă cererea sa de înscriere ca privilegiat la masa acestui faliment pentru restul creanței sale, căci după cele expuse, apelantul prin cererea ce formulează— a fi înscris creditor privilegiat—nefacând alt-ceva de cât revendicând un rest al prețului mărfurilor ce nu i fusese plătit de către falit, densusul pentru a ajunge la acest rezultat, trebuia să facă cerere de revandicare, în condițiunile prescise de art. 816 și următorii din Codicele comercial, cerere care pretinde o serie de formalități anterioarei judecăți, și pe care nu le-a cerut;

Considerând, însă că în tot cazul apelantul câtă a fi menținut ca creditor chirografar pentru restul creanței sale, așa precum a fost înscris de judecătorul sindic.

Pentru toate aceste motive redactate de primul președinte D. G. Maxim, tribunalul, admite în parte apelul făcut de D. Stamatiade, etc.

(ss) D. G. Maxim, G. Orleanu.